Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 186. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го СЕРПНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 27, 1980 No. 186. VOL. LXXXVII.

Конгресмен Дадд створив три етнічні комітети

Гартфорд, Конн. — Конгресмен Кристофер Дадд, демократ з Коннектикат, покликав до життя три етнічні дорадчі комітети завданням яких буде допомогти йому виграти вибори осінню цього року.

Як відомо, конгресмен Дадд кандидує тим разом на сенатора, а тому, що в стейті Коннектикат є багато виборців етнічного походження, в тому числі осіб, які духово пов'язані зі Східньою Европою, Дадд сформував досі мадярський, литовський і український дорадчі комітети, які будуть тісно співпрацювати з його виборчим комітетом та допомататимуть йому оформити таку виборчу плятформу, яка буде сприємливою для всіх американців, без огляду на їхнє походження чи етнічну приналежність.

„Це для мене велика честь, що лідери цих спільнот вирішили тісно співпрацювати зі мною і я задоволений, що вони підтримуватимуть моє старання", — заявив Дадд кореспондентам кажучи, що будучи конгресменом з другого виборчого дистрикту він намагався репрезентувати інтереси етнічних груп якнайкраще і активно боронив людських прав в СССР і

Кристофер Дадд

країнах Східньої Европи, а також допильновував еміграційних процедур.

Конгресмен Дадд заявив, що мадярський комітет очолюватимуть д-р Леслі Шілягі з Гартфорду і д-р Янош Деші з Болтону; д-р Майкел Пакстис з Ніантіку і д-р Елона Вейснис з Норт Гейвен очолюватимуть литовський комітет, а проф. Іван Телюк і Орест Дубно український комітет. У звідомленні Дадда подається прізвища також усіх інших членів трьох комітетів. До українського комітету, крім згаданих, входять ще: Михайло Снігурович, Олександер Пришляк, Володимир Василенко, Михайло Тимків, Василь Романишин і Василь Пелещук.

Секретар Маскі заатакував експортерів ропи

Об'єднані Нації, Н. Й. — На спеціяльній сесії Генеральної Асамблеї ОН, присв'яченій наладнанню господарської співпраці між заможними індустріяльними країнами й убогими, господарсько відсталими, яка є на ділі продовженням вже довше триваючих розмов Південь-Північ, виступив державний секретар Едмунд Маскі. Він вказав на межі, в яких мусить бути втримана евентуальна допомога індустріяльних країн у розбудові відсталих та видвигнув з притиском, що постійна підвишка цін на нафтову ропу, основний енергетичний засіб сучасного світу, має руйнуючі наслідки для світової господарки та підносить інфляцію.

Реальний підхід до тієї глибокої проблеми, яким відзначався цілий виступ Державного секретаря, дав змогу пересунути цілу дискусію з площини необмежених вимог убогих країн в площину конкретних потреб і можливостей. Дотепер ці дискусії дуже часто прибирали характер дискримінаційних виступів представників Півдня, які шукали причин і джерел усього лиха в індустріяльних країнах і тому висували до них зовсім нереальні вимоги.

Міністер закордонних справ Індії П. В. Нарасімга Рао представив становище убогих країн і засугерував, що слід робити, щоб приспішити їхній господарський розвиток. На його думку слід застосувати такі заходи: подвоїти допомогу індустріяльних країн господарсько відсталим та значно піднести ціни на сирівці, які убогі країни постачають промисловим. Він зовсім не згадав про постійну підвищку цін на нафтову ропу, яку найболючіше відчувають господарсько відсталі країни.

У найвигіднішій ситуації в тих дебатах знайшлися представники советського бльоку. Вони бо послідовно підтримують вимоги відсталих країн до індустрійного заходу, навіть намагаються підносити їх, але зі свого боку участи в допомозі не беруть, нічого не обіцяють, розгортаючи таким способом свою пропаґандивну акцію зовсім безкоштовно, а радше на чужий кошт.

ПОЛЬСЬКІ РОБІТНИКИ ЗДОБУЛИ НОВІ УСПІХИ В БОРОТЬБІ З УРЯДОМ

Варшава. — Бачучи неуступчивість польських робітників, які, як відомо, вже другий тиждень страйкують в Ґданську і багатьох інших містах в північній частині Польщі, уряд у Варшаві був змушений піти на дальші концесії, щоб зрушити з місця переговори, які застрягли були на мертвій точці. Комітет страйкуючих робітників домагався віднолення телефонічного сполучення між Ґданськом і рештою Польщі і відмовився від переговорів аж до часу полагодження тієї справи. В понеділок, 25-го серпня ц. р., уряд наказав відновити телефонічне сполучення і 800 делеґатів, які репрезентують понад 200,000 страйкуючих робітників, погодились на дальше ведення переговорів з урядом, завданням яких є полагодити непорозуміння, які заіснували перед страйком, а в першу чергу добитися кращих умовин праці, підвишки платень, ліпшої достави сільськогосподарських продуктів, зокрема м'яса, не говорячи про численні умови політичного характеру, як, наприклад, звільнення політичних в'язнів, знесення цензури, більшої свободи для Римо-Католицької Церкви тощо.

Урядову групу очолює сам новий прем'єр-міністер Йосиф Пінковскі, який прийшов на місце Едварда Бабюха, що у зв'язку із страйками не вдержався довго при владі. Крім Бабюха із своїх міністеріяльних постів в уряді і з партійних становищ „полетіли" ще інших п'ять членів, між ними також Ян Шидляк, голова профспілкової ради, що вказує, що Едвард Ґєрек, теперішній перший секретар польської Комуністичної партії, задумує сповнити бодай деякі з його раніших обіцянок про реформу профспілок і більший вплив в них самих робітників.

Як вияв доброї волі у переговорах уряд домагався, щоб робітники транспорту в Ґданську приступили до праці, але робітничий комітет відкинув цю вимогу мотивуючи таке рішення тим, що таке потягнення було б доказом зламання солідарности робітників ще перед конкретним домовленням про основні справи з урядовою делеґацією.

Основою опорою робітників, — кажуть політичні спостерігачі, — є Римо-Католицька Церква і дисидентський Комітет оборони робітників, багато членів якого вже в першому тижні страйків були арештовані польською службою безпеки. Ціж самі спостерігачі звертають увагу, що Едвард Ґєрек сильно змагався за вдержання власної позиції і що всі досі зроблені концесії для робітників та пересунення в Політбюро і уряді мусіли статися за відомом Москви, яка дуже слідкує за розвитком подій в Польщі.

КОРОТКІ ВІСТІ

В Америці

ПРИБЛИЗНО ШІСТДЕСЯТ ШТУК різної саморобної зброї було сконфісковано американськими урядовими чинниками в таборі кубинських біженців 24-го серпня тут в Форт Індіянтавн Ґап, де приміщено півтори тисячі цих кубинців — самотніх чоловіків — і де на початку серпня були заворушення поміж таборовиками, а тепер американська поліція бажає запобігти повторенню подібного.

ГОЛОВНА СІТКА КОМПЮТОРІВ, завданням якої є попередити вчасно Америку про нуклеарну атаку на неї зі сторони совєтів, якщо б до цього дійшло, має у своїй системі певну ваду, — твердить деяка американська преса, — завдяки чому аж двічі в місяці червні ця система подала була фальшивий алярм. Цей невірний алярм спричинив на три хвилини стан поготівля серед оборонних сил ЗСА. З Департаменту оборони вияснюють, що страх щодо неправильности у функціонуванні цих компюторів є перебільшений і що ці помилки можна було дуже легко відкрити і усунути.

ПІСЛЯ ГОЛОСНОЇ ПРОТИАМЕРИКАНСЬКОЇ демонстрації молодих іранських громадян, які перебувають тут начебто для студій, було заарештовано — як відомо — 191 іранців. З них випущено відразу було більшість після перевірки їхнього правного статусу перебування в ЗСА. Але 20 до 30 осіб були випущені без перевірки. Тепер у Вашінґтоні ведеться перегляд цієї справи, чому бунтарських іранців, прихильників Аятолли Хомейні, було випущено так швидко? Тим більше, що майже всі вони негайно повернулися до Вашінґтону, щоб там чинити нові неск... кої.

ГОЛОСНИЙ У СВІЙ ЧАС СЕКРЕТАР Департаменту сільського господарства Ерль Батц, який був примушений зрезиґнувати з кабінету президента Джералда Форда через те, що зробив непродуману заяву, понижуючу негрів в Америці, має шансу повернутися на це саме становище в кабінеті Роналда Реґена, якщо цього останнього виберуть президентом. Причина: американські фармери любили цього секретаря і мали тоді з чого платити податки... — пише „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 1-го вересня. Тобто, тоді фармери були самовистачальні.

В ОСТАННЬОМУ ЧАСІ ОПИТУВАННЯ серед американських громадян-виборців виказує знову зростання процентових показників популярности для президента Картера, що майже знову здоганяє Роналда Реґена у їхньому обох змаганні стати наступним президентом ЗСА.

У Норт Коллінс відбувся табір пластових виховників

Учасники й інструктори під час вишколу юнацьких виховників

Норт Коллінс, Н.Й. (Росоха). — Дев'ятнадцять пластунів відбули цьогорічний вишкіл юнацьких виховників „Іскри Дружби", який відбувся тут на пластовій оселі „Новий Сокіл" в днях від 9-го до 17-го серпня.

Учасники — 15 дівчат і 4 хлопці у віці від 16 до 19 років — прибули на вишкіл з 12 пластових станиць у ЗСА і Канаді: Чікаґо, Детройт, Клівленд, Філядельфія, Вашінґтон, Лорейн, Сиракюз, Боффало, Рочестер, Кергонксон, Сейнт Катеринс і Гамілтон.

Вишкіл провадили: Христя Навроцька (Станиця Ню Йорк) комендантка; Алю Куріца (Чікаґо) заступник комендантки; Марта Коломиєць (Чікаґо) писар; Михайло Хариш (Чікаґо). бунчужний; Ляля Войтович (Сиракюз), Марта Копаниця (Трентон), Петро Лазарчук (Детройт) і Рома Гадзевич (Джерзі Ситі), інструктори.

Прелеґентами були: Роман Копач з дружиною, о. диякон Тарас Ґаладза і Роман Юзенів.

Учасники ВЮВ' 80 вислухали гутірки та обговорювали такі теми: пластова виховна система, виховні засоби, релігійне та

(Закінчення на стор. 4)

Канцлер Шмідт відкликав свою поїздку до Східньої Німеччини

Бонн, Західня Німеччина. —Широко розреклямовані пляни канцлера Західньої Німеччини Гельмута Шмідта відбути зустріч з Едвардом Ґєреком, лідером комуністичного режиму в Польщі в Гамбурзі та відвідати лідера комуністичного уряду Східньої Німеччини Еріка Гонекера в Ростоку, надбалтійському порті Східньої Німеччини закінчилися цілковитою невдачею.

Між Ґєреком і Шмідтом, не зважаючи на їхні рідкі зустрічі, розвинулася, як кажуть, взаємна приязнь. І тому Шмідт запросив Ґєрека до себе, до своєї приватної хати в Гамбурґу, щоб надати тій зустрічі особливо приязний характер. Одначе польські робітники не хотіли чекати зі своїми вимогами та своїми страйками. Робітники тисячами вийшли на страйк і Ґєрекові не до поїздки до Гамбурґу та до зустрічі зі Шмідтом. Хоч перед кількома днями він закінчив свою відпустку на Криму, де також перебуває Леонід Брежнєв і вони відбули цілий ряд розмов, на яких устійнили лінію, яку треба застосувати в зустрічах з канцлером Західньої Німеччини, але клопоти вдома не дали змоги Ґєрекові виїздити закордон.

Зі Східньою Німеччиною вийшло йнакше. Гонекер хотів зустрічі з Шмідтом, бо Східній Німеччині потрібно господарської допомоги від Західньої Німеччини, але він не хотів, щоб громадяни Східньої Німеччини зустрілися з Шмідтом. Гонекерові було досить тих клопотів, які він мав, коли лідер Соціялістичної партії Західньої Німеччини Віллі Брандт побував в Ерфурті й мешканці Ерфурту вчинили йому таке оваційне прийняття, що воно прибрало властиво характер демонстрації проти совєтської окупації, поділу Німеччини й комуністичного режиму в Східній Німеччині. Тому місце зустрічі, яким мав бути Росток над Балтицьким морем Гонекер пересунув до палати, власником якої був колись німецький юнкер, чи багатий підприємець над озером Вербеллін 25 кілометрів від ріки Одри, якою пробігає теперішній німецько-польський кордон і де ніяких східніх німців крім лісничих, гайових та прикордонної сторожі немає. Шмідтові це не подобалося, бо він таки хотів зустріти німців зі Східньої Німеччини.

А коли ще до того дійшли міркування, що недобре є зустрічатися з комуністичним лідером Східньої Німеччини, коли в сусідній Польщі робітники боряться за свої права з іншим комуністичним лідером, то Бравн зустріч відкликав.

В АНҐОЛІЇ ПРОДОВЖАЮТЬ діяльність революційні трубунали. За два тижні вони вспіли видати 25 присудів смерти за діяльність спрямовану проти комуністичної партії і створеної нею державної системи. Трибунали функіонуватимуть, ще довго, бо кількість справ, до розгляду зростає.

Відгомін польських страйків поширюється на сателітів

Прага, Чехо-Словаччина. — Страйки польських робітників, які комуністичні режими других сателітних країн намагалися замовчати, знайшли відгомін і в тих країнах. Страйки бо прийняли такі розміри, а наслідки їх такі глибокі й усесторонні, що їх уже більше промовчувати не можна було. Тим більше, коли в поодиноких сателітних державах життєві умови робітників не легші, як польських робітників, і незадоволення там глибоке, тільки що покищо приховане під поверхнею життя.

Одначе ані того незадоволення, ані зв'язаного з ним морального й соціяльного ферментів не можна припинити, доки не усунеться їхніх причин. Дотепер комуністичні режими сателітних держав за вказівкою з Москви, за якою стоять наїжені штики безчисленних совєтських дивізій і наймодерніша зброя, аж ніяк не збиралися усувати причин, але тимчасовими маневрами намагалися скористати на часі, а в міжчасі ослабити спротив населення, роз'єднати його й ослабити.

Повідомлення совєтського аґенства ТАСС про страйки в Польщі і частку апарату, були сиґналом для всіх інших країн „соціялістичного бльоку", що заслона знята й цим разом можна публічно про страйки в Польщі і їх наслідки говорити.

Але найдальшейдучі висновки витягнули для себе чехо-словацькі комуністичні лідери. Знаючи, що в Чехо-Словаччині не менше невдоволення, чим у Польщі, що життєві умови, накинені комуністичним режимом так само настерпні як у Польщі та, що через те і в ЧСР можна сподіватися раніше, чи пізніше подібного вибуху, державне й партійне керівництво в тій країні перейшло до протизаходів. „Руде право" головний офіційний орган Комуністичної партії Чехо-Словаччини звернувся до місцевих партійних і державних керівників клітин, щоб вони „прислуховувалися до завваг населення про важливі щоденні справи, та щоб не лише прислуховувалися, але й намагалися витягати з них висновки в життю".

У світі

КИТАЙСЬКИЙ РЕЖИМ ПОГОДИВСЯ на деякі початкові заходи, які, якщо продовжати політику по цій лінії, можуть мати глибокі наслідки для демократизації системи. Одним з тих заходів є заакцептування китайськими офіційними чинниками публічного опиту громадян у різних важливих актуальних проблемах. Щоденник „Ґуанґмінґ", який популярний головно серед інтелектуальних і керівних кіл КНР, поручив переводження опиту, як засобу пізнати публічну опінію й використати це для практичної політики. Одночасно Найвищий суд КНР звернув увагу партійним і державним чинникам, щоб вони не пробували вмішуватися в судочинство, яке має бути незалежне. Центральний Комітет КПК закінчив дебату над питаннями, зв'язаними зі судівництвом і приготовив проєкти для Всекитайського національного конґресу, який починається в суботу, 30-го серпня, для схвалення закону про незалежну судову процедуру.

БРАЗИЛІЙСЬКІ ЖІНКИ РОЗПОЧАЛИ велику масову акцію за рівноуправнення жінок у родинному і особистому життю. Згідно з прийнятими у Бразилії звичаями чоловіки мають привілеї в стосунку до їх жінок у випадку подружого спроневірення, чи розлуки. Ті привілеї були дотепер такі нестерпні для жінок, що вони заложили Центер для захисту жіночих прав, який розпочав велику й агресивну акцію.

АГМАД аль-ШАГАТІ, секретар зовнішніх справ в лівійському „народному уряді", вислав з доручення свого лідера Муаммара ель-Каддафі „дипломатичні ноти" до Італії, Великої Британії і Західньої Німеччини з вимогою, щоб вони заплатили Лівії „воєнні репарації" за шкоди, які вони Лівії своєю участю у війні на її території заподіяли. Йдеться про 2 світову війну, коли Лівія була ще італійською колонією, і не мала власного уряду, бо немала держави. Занепокоєні дипломати, які знають Каддафі і його способи полагоджування справ, запиталися „пана секретаря закордонних справ", що Каддафі зробить, коли тих репарацій ніхто не платитиме, а він відповів: ми знаємо, де боляче вдарити. Дипломати побоюються, що одного дня Каддафі їх замкне, як це сталося з американськими дипломатами в Ірані й буде тримати як закладників, вимагаючи „репарацій".

В ІРАНІ ЗНОВ СТРАЧЕНО 12 ОСІБ. Згідно з офіційним повідомленням одних засудили на кару смерти за наркотики, а декілька осіб за прелюбодійство. Ні в одному випадку „революційний трибунал" не переводив доказу правди, а тільки засудив на підставі звітів членів революційних дружинників. Свідки подавані на оборону згідно з опінією „революційних трибуналів" такі самі, як підсудні, отже не заслуговують на довір'я. Іранський амбасадор в Москві зажадав, щоб Совєтський Союз перестав доставляти зброю й амуніцію до Іраку. У відповідь на те, московський уряд запропонував Іранові також зброю. Одначе Іран відмовився прийняти совєтську зброю.

Незабаром початок навчання шкільного року в „НУШ"

Філядельфія, Па. (М. Б.). — Дирекція „Нашої Української Школи" при Осередку СУМ ім. УПА у Філядельфії повідомляє, що новий навчальний рік розпічнется 13-го вересня ц. р.

Навчання попередить Служба Божа в наміренні української молоді в митрополичому соборі Непорочного Зачаття ПДМ о годині 9-й рано при Френклін вул. у Філядельфії. Опісля всі учні з батьками перейдуть до школи в Домі Української Молоді, де одержать потрібні інформації, познайомляться з учителями та одержать книжки.

Реєстрація нових учнів відбудеться в суботу 6-го вересня від год. 10-ої рано до год 1-ої по полудні та увечорі цього ж дня від год. 6-ої до 8-ої в Домі Української Молоді. З огляду на небагато вільних місць, до школи будуть прийняті ті учні, які скорше зголосяться.

Наша Українська Школа при Осередку СУМ ім. УПА у Філядельфії має своєрідну програму і своєрідну систему для учнів різного віку і різного знання. Не турбуйтесь, шановні батьки, тим, в якій тепер клясі ваша дитина в щоденній школі, а до якої кляси піде в українській. Ми групуємо учнів згідно зі знанням і віком і даємо такий матеріял, який є доступний дітям. По точніші інформації слід звертатися до директора школи: під час дня на число 627-4993, вечорами — 549-6755, а в дні науки 457-4559.

Шановні Батьки, користі з науки українознавства є дуже великі, а двомовність — це великий скарб. Тому подбайте, щоб ваші діти ходили до школи українознавства. Українська школа - це запорука національного збереження ваших дітей.

НА СОЮЗІВЦІ ВІДБУЛИСЯ КУРСИ НАРОДНИХ ТАНЦІВ

Починаючи з неділі, 10-го і до п'ятниці, 22-го серпня ц. р., на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу, відбувалися двотижневі курси українських народних танців, що їх Союзівка влаштовує кожного року в рамках літніх програм для молоді. В цьогорічних курсах брало участь 85 курсантів із З'єднаних Стейтів Америки і Канади. Курсами провадив відомий хореограф Петро Марунчак з Монтреалю. На фото вгорі — учасники курсів з П. Марунчаком (третій ряд перший справа) і управителем Союзівки Володимиром Квасом (третій ряд другий справа) над басейном Союзівки. Зліва двоє наймолодших учасників курсів — Я. Поляк і Мелася Мельник.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але ще не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Світ підтримує польських робітників

Хоч вже важко передбачити остаточний вислід нової фази загостреної боротьби польських робітників за національнополітичні й соціоекономічні права, але вже дотепер вони здобули чималі успіхи. Може найбільшою допомогою у їхній боротьбі була постава польського суспільства, яке повністю й беззастережно підтримало робітників. Підтримала їх також Католицька Церква, яка одначе запропонувала робітникам не пов'язувати своєї боротьби на теперішньому етапі з вимогами церковнорелігійного характеру. Великою допомогою, може навіть тою важкою, яка переважила вагу, були симпатії цілого світу, а зокрема робітництва в усіх країнах зі страйкуючими робітниками польського побережжя й інших частин Польщі.

Боротьба робітників триває далі, хоч входить вона у фазу переговорів з урядовими чинниками, які є „власниками всіх засобів продукції". Переговори — це значить взаємні уступки й компроміс. Виключення сили з боку варшавського уряду є підставовим здобутком робітників, бо совєтська й зближені до неї системи в таких випадках послуговуються у першу чергу силою. Цим разом Москва не наказала вживати сили й польські керівні комуністичні кола її не вжили. Москва нібито проголосила тактику невтручання у цей польський спір, визнаючи його до тієї міри внутрішнім, що поляки самі повинні його полагодити. ТАСС, яке з початку відмовчувалося, опісля передало суху речеву інформацію про уступлення польського уряду на чолі з прем'єром Едвардом Бабюхом і про номінацію нового Юзефа Пінковського та про інші зміни. Цим разом не було звичайної в таких випадках войовничої агресивности того головного совєтського пропагандивного рупору, ані його накликування до „захисту соціялістичних здобутків", під чим в Москві розуміють тотальну диктатуру комуністичної партії.

Велику ролю в перемозі польських робітників відіграла світова опінія, а зокрема постава робітників у різних країнах, а особливо професійних робітничих спілок. Як відомо одною з перших виступила американська профспілкова централя АФЛ-СІО зі заявою підтримки страйкарям у Польщі. Не забракло також інших профспілок. Особливо виразно висловилися німецькі й італійські робітники та їхні організації. Німеччина, близький сусід Польщі, що поступово стає головним господарськофінансовим партнером Польщі серед країн західнього світу, устами лідерів профспілкового руху і в пресі виразно заявила підтримку польським рібітникам. Подібно поступили італійські робітники. Навіть комуністи Італії підтримали польських робітників. Вони не тільки підтримали боротьбу в Польщі за кращі життєві умови, за вищі заробітки та за запевнення відповідного матеріяльного рівня для працюючих мас Польщі, але й виразно підтримали інші вимоги поляків. Джіянкарльо Палєтта керівник зовнішніх звязків і польських комуністів висловився при цій нагоді рішуче проти сталінської доктрини, яка ще до сьогодні обов'язує в Совєтському Союзі й у всіх сателітних країнах, що „профспілки — це трансмісійні пояси для уряду в їхньому передаванні заряджень і волі удяру в робітничі маси", тобто профспілки сповняють ролю не оборонця робітництва, а наганяча урядових чинників, та додав, що „італійські комуністи займають у цій справі ідентичну поставу з польськими робітниками". Другий лідер італійських комуністів Лючіяно Ляма підтримав вимогу польських робітників „брати участь у керівництві" державою. Ще гостріше виступив Сантіяго Карільйо, лідер еспанських комуністів, який підкреслив, що політична система сучасної Польщі підтримувана Москвою не є тим, „чого прагнуть робітники".

Ганебним вийнятком у тому загальному фронті виявилися французькі комуністи. Французькі комуністи лідери й комуністична преса підтримала у всьому польський уряд і польське керівництво, тобто фактично засуджувала робітників. Тепер, очевидно, прийдеться їм міняти свою поставу, бо коли уряд в Польщі уступив і Москва була змушеною акцептувати це, то й французькі комуністичні поплентачі не можуть бути іншої думки. Сателітні партійні кола, а з ними й профспілки сиділи, як „миш під мітлою" й не забирали голосу, щоб не наразитися „вождям світового пролетаріяту в Москві". Це ще одним лишній доказ, що комуністичні партії з малими вийнятками є інструментом в руках Москви.

Не диво, що в тій ситуації та ще в обличчі великих унутрішніх труднощів та, маючи руки зв'язані збройною інтервенцією в Афганістані й напевною ситуацією на інших відтинках, Москва мусіла поступитися. Одначе ця поступка є тактичного характеру, тобто то є той ленінський „крок назад, щоб опісля зробити два вперед", як тільки прийде нагода й зміняться на краще силові відносини. Кремль уже раз був поступився полякам у 1956 році, коли погодився на зміну уряду й усунення своїх агентів із керівних постів у Польщі та прихід до влади Владислава Ґомулки. Але опісля крок за кроком Москва Ґомулку зломила і тепер напевно пробуватиме того самого.

Ярослав Курдидик

СВІТЛА І ТІНІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛЬОТИ

Коли порівнювати бойову спроможність американської і совєтської фльот, то не слід сполягати на самі тільки цифри, що їх подають різні порівняльні статистичні дані. Серед західніх спеціялістів морських справ все ще панує думка, що, хоч Совєтський Союз добився помітної переваги у побудові наводних і підводних морських одиниць, то ЗСА вирівнюють все ще цю перевагу своєю абсолютною технологічною перевагою.

Хвилева рівновага

Найбільш авторитетне джерело, що ним є останнє видання „Джейн'с Файтінґ Шипс", перестерігає, що ця „хвилева рівновага" розпічне помітно перехилятися в сторону СССР і то вже у найближчих роках, якщо ЗСА не приступить до негайної приспішеної розбудови фльоти, яка впала до найнижчого рівня, якщо брати до уваги час від 1941 року. Вищезгадане видання подає, що ще у 1970 році американська фльота мала всіх „наводних одиниць", тобто лінкорів, винищувачів і фреґат, 233 у порівнянні до 212 совєтських. Сьогодні американська фльота має всіх наводних одиниць заледве 167 у порівнянні до 273 совєтських. Із ракетними підводними човнами справа змінилася у ще більшу некорисніть для ЗСА, які мають 41 човен в той час, коли СССР підніс свою кількість до 91.

Одначе потішаюча вістка для ЗСА — це „приспішена програма побудови нової фльоти", понад сто одиниць різнородного бойового призначення у найближчих п'яти роках. Половина з цієї цифри буде вирівнувана ультрамодерним сонарним вирядом, який, теоретично розцінюючи, дорівнюватиме головним чином у нападних діях кількакратній силі усіх тих морських одниниць старого типу, які були побудовані 20-25 років тому.

Найбільше, однак, загрожує американській фльоті недостача т.зв. „морської еліти", людей. В останьому повідомленні шефа Об'єднаних Штабів вичувається понура пересторога, бракує окремо вишколених молодших старшин і технічно вишколеного персоналу для обслуги всіх без вийнятку морських бойових одиниць.

Ця криза поглибилася настільки в останніх роках, що адмірал Т.Б. Гейворд, шеф морських операцій, висловив пропозицію, у якій він посунувся аж так далеко, що пропонує скорочення побудови всіх морських одиниць, а заощаджену суму — приблизно 5-6 мільярдів долярів — перенести на негайну і значну підвишку платень для цієї „морської еліти", яка складається зі старшин і технічного персоналу, що після відбуття реченця служби масово залишають фльоту і переводяться в невійськовий сектор ради вищих заробітних платень.

Бойова готовість

У меморандумі адмірала Гейворда зазначено, що, почавши від закінчення в'єтнамської війни, бойова готовість фльоти постійно маліє, бо у фльоті щораз то більше проріджуються кадри досвідченого морського складу, який і зумовлює бойову вагомість фльоти. Щоправда — каже адмірал — у Сенаті виготовлено проєкт, який підвищує платні усіх військовиків на чотири відсотки, але це мала заохота для того, щоб затримати при фльоті досвідчений морський персонал.

Секретар оборони Геролд Бравн підтримав адмірала Гейворда, при чому висловив певні спостереження:

1. що відхід і спад кваліфікованого персоналу, що втримує кораблі у постійному поготівлі, якраз і являє з себе оцей „контрольний фактор", від якого залежить кількість кораблів, які можна мати настільки підготованими, щоб вони могли кожночасно розпочати битися;

2. виявляється, що з кораблів, які патролюють навколо Европи, кожного року вибирає 30 відсотків цих вишколених моряків — „еліти", які головним чином повинна б втримувати їхню бойову готовість;

3. брак досвідчених старшин для підводних човнів та авіоносців, включно з бойовими пілотами, настільки загрозливий, що фльота перестає бути стовідсотково боєздатною.

У своїй заяві адмірал Гейворд зазначив, що критична проблема для фльоти не полягає в труднощах набору нового персоналу, але лежить у тому, щоб затримати вишколену „морську еліту", бо для вишколу витрачається не лишень велетенські суми грошей, але — щоважніше — втрачується час — роки для вивчення обслуговування софістикованої зброї.

Для прикладу наводиться такий випадок: нещодавно довелося, висилаючи авіоносець „Джон Ф. Кеннеді" на шестимісячну службу в Середземне море, „допозичити" аж 65 окремо вишколених спеціялістів із п'яти різних кораблів.

Брак техніків

Трапляються теж випадки, що, коли було потрібно урухомити знову декілька кораблів, які стояли заякорені у „резервових пор-

(Закінчення на ст. 3-ій)

Леся Лисак-Тивонюк

КВІТИ НАДІЇ

Щоранку дивиться Марта на жовті квітки нагідки, на свої улюблені айстри, й майже по-дитячому турбується: чи не перецвітуть вони до того дня, коли будуть найбільше потрібні? Бо, якщо б із-за спек й злив перецвіли, з чого вона тоді зробить букет? І, якщо б квіти могли зрозуміти людську мову, Марта прохала б їх: „милі мої, дорогенькі квітоньки, збережіться свіжими й принадними до свята Успення Пречистої Діви Марії..."

У Марти з раннього дитинства особливий пієтизм до цього Богородичного свята, яке наче закінчує літо, і пригадує про прихід осени. Якісь променисті почування пов'язують Мартине серце зі святом Успення Божої Матері. Чи це вплив побожної, віруючої Матері, якій Марта так багато завдячує в житті? Чи, попри те, теж пов'язаність, яка сягає ще й дальше й ширше? Адже здавен-давна дівчата й жінки в свято Успення несли святити зілля до церкви...

— Прекрасний звичай, — думає Марта. — Богородиці, цариці неба й землі, приносили разом зі своєю вірою те найкраще, найчистіше, що земля породжує: квіти. Квіти, що пахли живичним ароматом лісних полян, квіти, що роззолочувалися сонцем левад і піль. Квіти із скромних сільських квітників — ароматичні васильки і жовті нагідки, які в родинному селі звали „грицунем", кольорові далії, що їх сільські дівчата звали „варґоніями", білу „маруну" з терпким запахом, м'яту. Перев'язували букети крайкою. Несли їх, мов святість. Це ж бо був їхній видимий вияв пошани й любови до Пречистої. І коли в церкві пролунали над ними молитви й благословення священика, коли зросили їх краплини свяченої води — ці квіти переставали бути звичайними квітами. Вони уподібнювалися до символу, яким у Квітну Неділю була посвячена лоза, на Великдень посвячена паска. Не тільки тому, що Зілля Божої Матері — так звали його в селі — знаходило почесне місце в хаті над іконою Пречистої. Його призначення сягало дальше: коли впродовж року упокоїлася в родині дівчина чи жінка, клали їй під нерухому голову цей засохлий букет. Не для прикраси, хоч засушені квіти дивним — дивом зберігали і колір і аромат. Символіка була глибша — це була віра, що їхнє життя не кінчається з останнім віддихом, останнім поглядом очей. Це була надія на вічне життя.

Надія скріплювала свято Успення. Як ніжно і водночас правдиво, звалося це свято Богородиці! Ані в церковній, ані народній термінології не існував вислів „смерть Божої Матері". Замість цього преболючого слова було ясне, погідне „успення". Сон, який закінчив страдальну земну мандрівку Божої Матері, сон, який переніс Її у вічність з Божественним Сином. І тому це ніколи не було сумне свято. Навпаки — воно було ясне, як останні серпневі дні літа, воно було пропахчене ароматом квітів, воскових свічок у церкві, пахощами кадила. З далекого дитинства воно стає знову перед очима Марти таким, як було — у повені кольорових букетів, у шепотах молитов, у набожних співах, що плинли з глибини серця. Марта бачить ікону Богородиці в рідній церковці — на ній обличчя Богородиці ясне-преясне. Чи це соняшне проміння, яке проходить крізь кольорові шиби, чи може неописана словами благодать? Тоді, в дитинстві, Марта ще не розуміла, що таке смерть. Зустрінула її вперше, коли упокоїлася в Бозі бабуня. Бабунина голова нерухомо спочивала на букеті зілля, посвяченого в день Успення.

Багато років пізніше такий же засушений букет поклала Марта під голову своєї матері. Це було єдине вартісне, яке могла дати найдорожчій людині в останню мандрівку. Щоб не перервалася ланка, яка лучила теперішність за океаном з минулим на рідній землі. Щоб постійно пам'ятати, що людська душа не вмирає разом з тілом.

Марта дивиться на жовті квітки нагідки, звані у селі „грицунем", на улюблені айстри, високі далії і низенькі, веселі чорнобривці, що так дуже нагадують дім. Дивиться, і наче бачить в них своє щасливе дитинство й молодість. Нарве квітів вранці свята Успення, перев'яже крайкою і, як колись її сільські ровесниці, понесе святити до церкви. Задивлена у візію окриленого народною поезією свята, не відчуватиме тоді ні страшної самоти, ні смутку. Ніжно всміхнеться до Зілля Божої Матері. Бо, хоч колись цей букет їй покладуть у головах, — це не квіти смерти. Це квіти надії.

УВАГА ГУБЕРНАТОРА ГЮ КЕРІ стейту Ню Йорк про те, що сенатське місце від стейту Ню Йорк до Вашінґтону є „жидівським місцем у сенаті", викликала велике незадоволення серед жидівської спільноти в стейті і країні, які особливо перечулені такими увагами, що їх можна окреслювати при злій волі „расистськими". Всі цьогорічні кандидати на сенатора з стейту Ню Йорк також критикують губернатора за ці непродумані уваги, а він борониться тим, що сказав це в „історичному" сенсі, бо досі так було: теперішній сенатор Джевітс є жидом, перед ним був — Герберт Г. Леман; також на пост сенатора іде Бес Меєрсон, також жидівка, яка має підтримку губернатора Гю Кері цієї осени в її передвиборчій кампанії.

Ф. Лукіянович

ОГЛЯД ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРИЩ

Як кожна Олімпіяда, московська мала свої світла і тіні з тим, що тіні переважали.

Московський організаційний комітет вповні вив'язався із своїх завдань, бо всі спортові влаштування, як стадіони, залі, плавальні, споруди для змагань на воді та для кінських перегонів, були заздалегідь готові.

Приміщення для понад 6,000 змагунів та сотнів тисяч глядачів були також готові й відповідно вивінувані. На харчі не було нарікань, хоч подача їх, як звичайно, відбувалась із спізненням.

В більшості змагань, стадіон ім. В. Леніна, поємністю 103,000 глядачів, здебільшого був виповнений; задовільна була також фреквенція на інших спорудах.

Площі та вулиці були чисті, а транспорт—темна пляма зимових ігрищ в Лейк Плесиді — справно діяв.

Спортові осяги

Якщо мова про кількість медалів, то роздано 201 золоту, 204 срібних та 221 бронзову, отже разом 626 медалів. Різниця в числі між ними — це подвійні переможці, зокрема у бронзових, завдяки боксові.

Незаперечно переважали совєти, що здобули 195 медалів, у тому — 80 золотих, та Східня Німеччина — 125 медалів, у тому 47 золотих. Разом, СССР та Східня Німеччина загорнули собі 60 відсотків золотих і 50 відсотків всіх медалів.

В дальшому, зайняли місце держави із т.зв. „соціялістичним устроєм", як Болгарія — 40, Мадярщина і Польща — по 32, Румунія — 25 і Куба — 20. Капіталістичні лишилися позаду: Англія дістала 21, Італія — 15 і Франція — 15 медалів.

В порівнянні до останної Олімпіяди в Монтреалі в 1976 році де 68 олімпійських рекордів побито, в Москві — впало їх 62, в тому — 28 світових рекордів: шість в легкій атлетиці, вісім у плаванні, 14 підношенні тягарів, три в колесництві та чотири в стрілянні. Отже можна б уважати, що в загальному осяги були задовільними.

В гімнастиці чоловіків, змагун СССР О. Дітятин здобув аж вісім медалів (рекорд), кубинець боксер Тео Стівенсон третю золоту медалю підряд у тяжкій вазі, (рекорд), і плавачки Східньої Німеччини прямо на цілу голову перевищували своїх суперниць, так, як у боксі кубинці.

В копаному м'ячі, як і в кошиківці, стались великі несподіванки, совєтів уважали фаворитами, але вони здобули третє місце, тоді як чехи та юґослав'яни здобули перші. Суданець Міруц Їхтер — мабуть 40-річний (він сам не знає, коли народився) — перервав серію перемог у трьох Олімпіядах фіна Вірена. Щоб заповнити прогалину серед жінок дружин у змаганнях гокею на полі запросили дружину із Зібабве — раніше Родезія. І що ж сталося? Вони і взяли золоту медалю.

Від'ємні сторінки

Від'ємне в першу чергу пов'язане із нападом на Афганістан і з бойкотом, що його заініціював президент Катрер. В бойкоті взяли участь біля 60 держав, в тому числі такі спортові потуги, як ЗСА, Західня Німеччина, Японія, Канада, КНР, Кенія. Це значно обнизило рівень змагань і зацікавлення, бо всі хотіли бачити двобій між змагунами ЗСА та СССР.

Бойкот відбився також на кількості туристів, — оцінюють, що один турист із п'ятьох взяв участь. „Без американців — це не те саме. Вони вносили жарти та верву", — заявив австралієць Керрі, і майже всі йому вторували. Оцінюють, що відсутність глядачів спричинила втрату на 200 мільйонів долярів для організаторів.

Через совєтську агресію, 16 західніх держав при відкритті та при заключенні ігрищ, як і при одержуванні медалів, виступали — як протест — під олімпійським прапором й гимном, а не своїми державними, з-часта під свист і незадоволення совєтських глядачів.

Охорону, безпеку і нагляд поставлено на Олімпіяді на першому місці, тому на кожному кроці міліціонери перевіряли туристів і змагунів, користуючись „вокі-токі", виробленими у ЗСА. Ця перевірка особливо сприкрилася репортерам. На їхні нарікання — відповідь була: „Це для вашої власної безпеки, щоб не повторились події Мюнхену". Проте невдоволення та протести виникали не через ці зарядження безпеки, але через брутальне переведення їх в дію.

Прояви фаворитизування

Ще на попередніх ігрищах західні держави протестували, що „соціялістичні" судді поміж собою домовилися; — знижуючи точкування для західніх змагунів, а підносячи для своїх. Це відносилося до точкування в гімнастиці, плаванні тощо. На цій Олімпіяді натрапила коса на камінь, бо вже різномова наступила поміж самими „соціялістичними" змагунами. Румунська змагунка руханки Надя Команич впала при одних змаганнях і совєтські судді надто зменшили її точки. Почалося ціле безладдя, бо і компютери несправно дія-

(Закінчення на стор. 3)

Н. Н.

ПАПА ІВАН ПАВЛО II МІЖ УКРАЇНЦЯМИ В БРАЗИЛІЇ

(1)

В липні ц. р. одинадцять днів бразилійський народ вітав у себе в країні Папу Івана Павла II. В днях 30-го червня до 11-го липня Папа відвідав дванадцять столиць різних штатів, включно з Марійською столицею Апаресіда, і промовив 55 промов. Органи масової інформації краю вели постійні повідомлення і все можна було слідкувати по телевізії, як казали, „мати Папу вдома".

Це перший раз в історії Бразилії відвідав країну намісник Христовий, і цей історичний факт записаний в анналах бразилійської нації, вирізьблений глибоко в пам'яті і серцях кожного бразилійця, і тут зокрема — в серцях бразилійців українського походження.

Папа був у Куритибі — центрі української іміґрації; промовив до українців матірньою українською мовою, поблагословив наріжний камінь під будову нової української католицької катедри, яка буде побудована з нагоди тисячоліття хрищення України; українці вітали Папу і подарували йому гарний подарунок; Владика Кир Єфрем Кривий, ЧСВВ, дякував рідною мовою за все Святішому Отцеві, а з національної сторони — українці з тієї нагоди одержали ідентичність перед іншими бразилійцями, — часто бо нас не відрізняли від поляків. Через телевізію був показ надбань і плекання культури, традицій українців, як осібної етнічної одиниці, яка чимало причинилася для розвитку країни. Це піднесло й заохотило кожного українця, що уряд поцікавився і з признанням вивищив наші духовні цінноці.

ПРИЇЗД ПАПИ

Святіший Отець приїхав до Куритиби поворотом з Порто Алеґре, в суботу, 5-го липня. На летунській площі в Куритибі зустріли Папу губернатор Парани генерал Ней Браґа і його дружина, префект Куритиби Жайме Лернер і дружина, губернатор Санта Катарини Жорже Борнявзен з дружиною, інші цивільні та мілітарні власті, Архиєпископ Куритиби Дом Педро Федалто з його обидвома помічниками — Дом Владислав Вієрнацкі і Дом Албано Кавалін і український Єпископ Владика Єфрем Кривий, ЧСВВ.

По приїзді почався тріюмфальний в'їзд до міста авенідою Марешал Флоріяно, Андре де Баррос, Убалдіно до Амарал, простуючи до футбольного стадіону Ковто Перейра, який був переповнений людьми. Тут передусім вітала його польська етнія, коло 25 тисяч поляків, а всіх разом у стадіоні було 75 тисяч, між ними і українців, з папськими, бразилійськими і синьо-жовтими прапорчиками. Стадіон був замаєний бразилійськими і польськими прапорами.

Поляки пописалися хором і танцями. Папа подарував їм образ Чорної Мадонни, промовляв до всіх португальською, а потім полякам — по-польському. Благословив всіх, а хористів і танцюристів вітав кожного зокрема. Від поляків склав подяку Святішому Отцеві Єпископ Дом Владислав Вієрнацкі.

Вечеряв Святіший Отець в палаті куритибського Архиєпископа і вечеряли разом ввесь почот Папи, всі єпископи Парани і Санта Катарини, був присутній Владика Йосип Мартинець і Владика Єфрем Кривий з ЧСВВ. На прийомі вони мали нагоду привітатися з Папою і з ним приязно порозмовляти.

Три сестри Служебниці брали участь у приготуванні і подаванні вечері, а саме: сестра Провінціяльна Тереса, сестри Оділа й Катя. На сніданок з української кухні спекли для Святішого Отця бабку українські Служебниці ПДМ.

В НЕДІЛЮ РАНО

Найвищою точкою зустрічі з Святішим Отцем мала бути Св. Літургія і проповідь Намісника Христового про еміграцію. Зустріч з усіми етнічними мешканцями Парани порівняв Папа Іван Павло II до Єрусалиму у дні Зіслання Святого Духа. В попередній своїй промові в Ріо де Жанейро Святіший Отець висловився, що, коли вперше почув про Бразилію, то вона стала перед ним, як край-континент, бо в ньому знайшли місце — нову батьківщину, всі раси народів з усіх сторін світу, з'єднані в один Божий народ, без упереджень, в мирній і прикладній толеранції. І дійсно, це можна було відчути в моментах зустрічі з Святішим Отцем, на Службі Божій Еміґрантів.

Престіл був приготований на Сентро Сівіко, площа перед палатою Паранського уряду. На ній змістилося за старанним розпорядком 900 тисяч людей. Із площі тягнулась маса народу тисячу метрів широкою авенідою аж до катедри. Площа і престіл гарно були замаєні біло-жовтими квітами-хризантемами, нагадуючи кольори Папського прапора. Коло монументального престолу обабіч сиділи єпископи, губернатори й інші цивільні та мілітарні особистості, а понижче престолу по правім боці були приміщені університетський і польський хори та репрезентація польської етнії. По лівій стороні був розміщений хор і репрезентація української етнії, 500 осіб. Український хор був у народних строях, складався із співаків з обидвох куритибських парафій: Катедральної і Різдва Матері Божої, з ХОС-у, ТПУК, з Понта Ґросси і Прудентополя. Диригент Адам Барал. Число співаків 110. Два місяці перед приїздом Папи з'їжджалися хористи двічі щотижня старанно на проби і гарно себе зарепрезентували. Владика Єфрем вибрав дві пісні: „Пречистая Діво, Мати рідного краю" і „Боже Великий, Єдиний". Хористи увійшли з трьома прапорами: бразилійським, папським і українським.

(Продовження буде)

ПАМ'ЯТІ МИРОСЛАВА КУЧМИ

В суботу 2-го серпня минув сороковий день від несподіваної смерти св. п. Мирослава Кучми, людини надзвичайно шляхетної вдачі, шармантної, лагідної й доброзичливої.

Св. п. Мирослав Кучма

Св. п. М. Кучма не тільки глибоко корінням вріс у рідний чорнозем, але і мав постійне почуття господаря, співвідповідального за долю рідного йому міста. Це був співучасник історії останнього півсторіччя української Підгаєцької землі.

Цікава, жорстока і бурхлива доля випала нашому народові якраз у час зростання і розквіту Мирославової генерації. На протязі його життя ще на рідних землях — чотирнадцять разів мінялися окупанти його рідного міста, а сімнадцять разів приходили і відходили різні уряди. В тому, однаке, чарівним серпанком радісного спомину в його душі залишилося трикратне намагання господаря тієї землі, українців, — творити власний уряд, власну державу.

Мирослав Кучма народився в часі австрійської окупації. Перша московська окупація міста Підгаєць застала його підлітком. Припинення громадської праці, репресії й арешти та зокрема вивіз улюблених дзвонів з церков, про які Мирослав часто згадував і до яких мав з дитинства велике прив'язання, як і до рідної церкви, було для нього ударом.

На зміну московської окупації прийшла знову австрійська, а її польові суди при Корпусі Гохмана, смертні засуди і вішання у гнилицях Фішера залишили в юнацькій душі болючий слід. В 1916 році прийшла вдруге московська окупація із попередньою практикою репресій, заборони українського культурного життя, вивозами на Сибір, взагалі запереченням будь-якого прояву національного українського життя. Ще того самого року, повертається вдруге австрійська окупація до його міста.

А в міжчасі у вирі і крутіжі воєнних подій валяться і розпадаються імперії і на їх руїнах у 1918 році твориться Українська Держава. Цей промінь волі досягає Підгаєцьку землю у великопам'ятні листопадові дні. Процес національного ставання, боротьби, любови і турбот — пережив і глибоко втягнув в себе молодий Мирослав, а відлуння цих переживань залишилось у ньому на ціле життя.

Вперше запізнався я з св. п. Мирославом на початку 70-их років напередодні З'їзду підгаєчан. Згодом я мав честь працювати із М. Кучмою в першій редакції "Збірника Підгаєцької Землі", як його редактор. Він був секретарем редакційної колегії, яка в цей час складалася із сімнадцяти осіб. Через півтора року, працюючи над збірником, я мав можливість принайменше двічі щотижня по декілька годин перевести в його товаристві. Тут я мав нагоду пізнати цю рідкісну людину, що глибоко любов автохтона до рідної землі і народу, а в парі із тим чересь любов і повагу до рідної землі — його майже "несторівське" вміння зберігати пам'ять подій, фактів і прізвищ творців тих неповторних часів, які з блискавичною швидкістю проходили і мінялися на нашій землі у його рідних Підгайцях.

Через розповіді М. Кучми, на прикладі життя малого галицького міста я мав нагоду пізнати і подивляти цю велич творення української держави, цю славну епопею нашого національного ставання і зростання нашої державности 1918-их років, а головно — пізнати настанову, погляди і участь самого населення. У вислідi його розповідей зродився і оформився перший проект "Збірника Підгаєцької Землі" з детальним описом того періоду нашої державности. Зокрема з хвилини, коли о. Василь Головінський з дорученням із Львова приїхав підготовити і перебрати владу повітову в українські руки. На жаль, запланований проект з огляду на невідрадні обставини, брак джерел і спішність — не вдалося зреалізувати і він надалі залишився обов'язком майбутнього.

Св. п. Мирослав Кучма відтворив у своїй пам'яті всі прізвища творців української державности Підгаєцької землі. І так, "Президія Української Національної Ради" складалася із 11 осіб під проводом о. Івана Токара; "Державний Повітовий Комісаріят" — із 12 осіб під проводом Осипа Тончаківського. Саме в тому першому виконавчому органі української влади молодий Мирослав брав активну участь, входив у склад її адміністрації, працюючи у відділі перепусток і рекрутації.

Це була його перша служба рідному народові і рівночасно початок його постійної участи в управі міста на різних постах без огляду на зміни окупантів, аж до його виходу на еміграцію напередодні четвертої большевицької окупації міста в 1944 році.

Повітова військова команда складалася із шести військовиків під проводом поручника Миколи Галія, а згодом — поручника Михайла Гоя. Мирослав рівнож відтворив нам персональний склад різних місцевих державних органів української влади, як суд, скарбниця, пошта, шкільництво, залізниця, ресорт здоров'я та інші.

Після хвилевої радости волі на його очах, неначе на екрані, пересувалися і чергувалися окупанти. Покійний був свідком тих подій, пам'ятав про них і йому завдячуємо відтворення їх очима свідомого українського автохтона.

Червень 1919 року приніс першу польську окупацію міста, самосуди польської вулиці, пацифікацію, — М. Кучма зберіг у своїй пам'яті прізвища потурбованих і знищених людей. Згодом Чортківська офензива уможливила поновний поворот української влади. Від липня до 20-го серпня пройшла друга польська окупація міста. Цікаві й потрясаючі картини евакуації українського уряду і його установ змальовував він зустрічах не раз св. п. Мирослав.

3 серпня 1920 року до 25-го вересня була перша большевицька окупація міста, яка чергувалася з поворотом польської влади на те, щоб у 1939 році бути зміненою повторно большевицьким окупантом.

В червні 1941 році населення Підгаєччини пережило відnову Української Держави, в органах місцевої управи, зокрема магістрату, ми знову бачили вправленого вже в адміністрації Мирослава Кучму. На тому пості він пережив третій прихід большевиків і напередодні четвертого залишив батьківщину, подався на еміграцію. Переносив всі труднощі емігранта. Нарешті поселився із рідними сестрами в Ню Йорку, девключився активно в громадське життя, зокрема в УНСоюзі та у Фундації УВУ.

Таким працьовитим, вартісним і відданим сином своєї землі був тепер покійний Мирослав і таким він залишиться у пам'яті підгаєчан і тих, що мали нагоду, працюючи із ним, пізнати його.

Петро Гой

Вступайте в члени УНС!

Огляд олімпійських ігрищ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

ли. Врешті признано було першу нагороду змагунці СССР Давидовій, всупереч протестам румунів.

В легкоатлетичних змаганнях совєти виставили виключно своїх суддів. В бігах, це не мало значення, бо висліди реєструються електронічно, але в змаганнях скоків і метів — цього немає. Деякі рішення совєтських суддів у цих змаганнях привели до явних протестів, невдоволення й нарікань. Вислідок цього „червоножупанники"—цебто безсторонні судді з світової федерації — були покликані наглядати.

В чому була справа? В меті ратищем совєтський змагун Кула, що потім зайняв перше місце, у кваліфікаційних мав всі мети плоскі, що не числяться. Але останній, третій, також плоский, але жюри зачислили, і так він увійшов до фіналу. У трискоку скок австралійця Кемпбелла уневажнили (це був найдовший скок взагалі) і, не чекаючи на висвітлення, відразу загорнули пісок. Рекордсмена бразилійця Олівейру також дискваліфікували, так що перше місце зайняв совєтський змагун. Олівейра, гратулюючи Компбелллові, сказав: „Ти є справжній олімпійський чемпіон".

Крайно незадоволені були також мехіканці, бо їхнього змагуна на 20 км. ходу дискваліфікували, підбіг, мовляв; а скакуна у воду на 10 метрів скривдили в точкуванні.

дано змоги мірятися з іншими. Але відсутність біля 60 держав — це, як не крутити і не вертіти, був моральнопрестижевим і фінансовим ударом московських ігрищ.

Ці питання є у сфері політики, але для змагунів, що витрачають години кожного дня вправляючи, це несуттєве. Для них питанням є: хто найкращий? І тому після закінчення ігрищ у вигляді бойкоту зогранізовано п'ять змагань в легкоатлетиці. У всіх інших видах спорту — відкрити поле для здогадів.

Цікаві прозірки

Як вже було раніше згадано, щоб похвалитися кількістю змагунів в заміну за якість, совєти спроваджували їх із різних країн, — очевидно покриваючи видатки, — але рівень цих змагунів часто-густо був у клясі середньошкільників ЗСА, а то й нижче. Ось кілька прикладів:

Змагун у боксі на 139 фунтів ваги з Непалю, як тільки почалися змагання закривався руками, не дав ані одного удару. В другій хвилині першої рунди суддя виручив його від змасакрування, спинивши змагання. Змагун з Лявсу на 20 кілометрів ходу увійшов на стадіон останнім, одну годину після першуна, і зупинився 80 метрів перед ціллю. Публіка махала йому руками, щоб ішов далі. Думаючи, що це овація йому за перемогу він відсалютував їм і вже сходив із стадіону, але прибігли судді та спонукали його таки докінчити хід.

Епілог

Із погашенням олімпійського вогня ірляндець лорд Кілланін передав головство Міжнародного Олімпійського Комітету нововибраному Самаранчові, амбасадорові Еспанії в Москві. Перед ним твердий горіх до розкущення — рішити в першу чергу, які змагуни управнені брати у часть в ігрищах, бо федерації західних держав закидають соціялістичному бльокові, „псевдо-аматорщину", змагуни там мають приховану допомогу держави.

Згідно прийнятого протоколу, при погашенні вогню Олімпійських ігрищ піднімають два прапори: держави, що організувала їх, і тієї, що організуватиме наступні. На виразне застереження президента Картера прапор ЗСА не повівав у Москві, а тільки зеленожовтий прапор міста Лос Анджелесу, місця чергових ігрищ у 1984 році.

Питання: чи бойкот розпочатий президентом Картером осягнув свою ціль. На це думки поділені. Совєти та сателіти твердять, що бойкот завдав шкоди змагунам країн, що бойкотували Олімпіяду, бо їм не

Змагун з Сієра-Леоне мав мет кулею на 30 стіп коротший від першуна, а його ратище в меті перекидалось у повітрі, а від інших, втікало, бо навіть не потрапляло в наведений кут на 45°, а в плаванні на 100 метрів змагун з Мартиніку причалив на 16 секунд пізніше за інших, з таким „осягом" він не був би кваліфікований навіть у змаганнях середніх шкіл ЗСА.

У відбиванці дружина Лівії не виграла ані одного сета, а програвала звичайно або 15:1. Дружина гокею у полі Танзанії одержала 54 ворії у п'ятьох змаганнях. Але найбільше потіхи мали глядачі — та змагуни — із дружини Індії у кожному спорті. Вже після пробних змагань всі переконували їх не змагатися далі, але вони не послухали, Мова йшла про так звану їзду із перешкодами. Отож, прийшовши перед першу перешкоду, не вишколені, коні індійських змагунів ставали дуба і падали, як груші, або з коней, що нагло зупинились, їздці летіли через перешкоди, що викликало регіт. Проте, гоні обійтися без гумору на Олімпійських ігрищах!

Бльокаду французьких портів припинено, а відтак поновлено

Париж, Франція. — Страйк риболовів, який почався в деяких портах уже більше як місяць тому і останньо прибрав драстичну форму бльокади портів риболовними травлерами, на короткий час припинено. Французький уряд наказав кораблям воєнної фльоти проломити бльокаду з огляду на те, що вона грозить поважними наслідками цілій економіці країни. Страйкуючі рибаки сподівалися нерішучости з боку уряду, але коли воєнні кораблі усунули їх при допомозі водних гармат з гідрантів в найбільшому нафтовому депо Фос недалеко Марсейлю та приступили до такої акції в інших портах, рибаки почали знимати свою бльокаду.

Бльокада стала значною пробою сил обидвох сторін. Страйкуючі робітники майже завжди мають широкі симпатії серед французької громадськости. Одначе цим разом було інакше. Вимоги страйкарів такі великі, що ані рибоколовний промисл і власники травлерів, ні державні чинники не могли їх задоволити. А започаткована рибаками бльокада портів своїми наслідками обернулася проти звичайного громадянина, який головно відчував її наслідки. В заблокованих портах чекають тисячі туристів і різних подорожніх, харчі, зокрема ті, які псуються, нагромаджувалися на кораблях перед портами, або не могли вийти з портів, причал нафтоналивних кораблів припинено, чим загрожено цілий промисл.

Після доручення прем'єра проломити бльокаду в потребі силою були сумніви, чи уряд направду буде рішучий. Коли ж уряд ту рішучість виказав, суспільство його повністю підтримало, а рибаки після спроби протиставитися офіційним кораблям зняли бльокаду.

Одначе тільки на короткий час. Бо комуністична профспілка централя Генеральна конфедерація праці заініціювала повернення бльокуючих травлерів в а порті Фос, а так само рибаки в Ле Гавр, Дюнкірк, Шербург і Дієпп заблокували порти, а в інших підготовляють бльокади. Таким чином положення загострилося.

Французький риболовний промисл, колись квітучий і динамічний, тепер є на спаді. Коли японці, які мають найнодерніші риболовні травлери, добре зорганізовану риболовлю й систему перерібки половів і упорядкування відносини на відтинку працедавці-робітники, мають перше місце в західньому світі з уловами на 3,5 більйона долярів, другі за ними американці на 1,8 більйона дол., то французи наловлюють тільки на 775 мільйонів дол., річно. І тільки оновлення риболовної фльотилії, придбання найнодерніших риболовних засобів і доцільніша організація праці, а тим самим її більша видайність можуть допомогти вийти з важкого положення.

З рішень XVI Собору Української Православної Церкви В Канаді

У Вінніпегу в днях 3-4 липня ц. р. відбувся XVI Собор Української Греко-Православної Церкви, який після вичерпних з'ясувань цілого ряду засадничих питань виніс відповідні рішення. Одним з них було „вилишити слово „Греко-" з назви Церкви". Таким чином назва тепер звучить Українська Православна Церква у Канаді. З інших важливих рішень треба назвати:

І. Мова і Церква.

1. Богослужбовою мовою нашої Української Православної Церкви є мова українська. І такою вона має залишитись, бо коли б вона затратила свою українську мову, то тим самим втратила б свій зміст і характер.

2. Церква має двомовні молитовники, які дають можливість тим, що слабо розуміють українську мову, цілковито орієнтуватись в богослуженні.

3. Щодо вживання англійської мови при требах чи інших потребах, то її вживання, англійської мови, окреслено попередніми нашими Соборами. Там передбачено також певні винятки, що з них може користати Церква.

4. Поневолена Україна знаходиться в тяжкій боротьбі за свою українську мову. А ми — на волі, допомагаймо нашим дітям, нашій молоді якнайбільше вивчати українську мову.

II. Пан-православіє.

Пропаговане на північноамериканському континенті пан-православіє є шкідливим для нашої Святої Української Православної Церкви, бо воно має на меті ліквідацію національних Церков та впровадження одної англійської мови, як також такого оточення, яке напевно не буде нам прихильним. Цю акцію, між іншим, провадить тепер бувша Російська Православна Церква Америки і Канади.

Отож, цей напрямок суперечить духові нашої Української Православної Церкви, як національної.

У ЛУЇВІЛЛІ ВІДБУДЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ

Луївілл, Кентакі. — Стараниям місцевого Комітету, як і кожнорічного, почавши від 1976 року, у днях 29-30-31-го серпня і 1-го вересня ц.р., тут у Белведірі над рікою Огайо, від будеться Український Фестиваль.

У програмі цьогорічного фестивалю візьме участь танцювальний ансамбль „Полтава" з Піттсбургу, хореографом якого є Люба Глинська, та відбуватиметься виставка українського мистецтва і культури. У неділю, 31-го серпня, в год. 1-ій ранку тут у місцевій катедрі буде відправлена Богослужба.

Світла і тіні...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

тах", забракло радаристів і кітлових машиністів. Ще більший брак виявився серед висококвалiфікованих електроників для облуговування сонарно-підслухових обладнань, пересилання кодових шифрованих команд і т.зв. „розшифрувальників", однаково, для наводних і підводних морських одиниць.

Якщо американська фльота, отже, не матиме змоги найти ближчих двох-трьох років придбати і втримати на постійній службі біля 25,000 молодших старшин і окремо вишколеного технічного персоналу, то теперішня, все ще могутня бойова фльота Америки, готова опинитися у такому положенні, що не буде в силі виконувати своє завдання, завдання фльоти З'єднаних Стейтів Америки — чільної суперпотуги світу.

ПІСЛЯ ВАЖКОГО НАСТУПУ ізраїльських військ з повітря і зі суші на старинний замок Бофорт, побудований ще хрестоносцями в XII сторіччі, в якому палестинські партизани розбудували свій пункт опору в нападах на Ізраїль, дійшло до повітряного бою між сирійськими й ізраїльськими літаками. В цьому бою ізраїльці зістрілили один сирійський МІГ-21. Загальна опінія в світі слідкує тепер за тим, чи сирійські військові частини, які в силі 30,000 окупують Ливан, відповідатимуть на цей зудар дальшим бойовим заангажуванням своїх частин. Заангажування дальших військових сирійських з'єднань у тому конфлікті, який тепер розгортається в Південному Ливані, могло б викликати сильнішу реакцію Ізраїля. Як подають арабські джерела ізраїльські військові частини готові до ширших бойових акцій у тому просторі, вважаючи політичне положення виключно пригожим для цього. Знов же Сирія є в стадії поважних внутрішніх труднощів, а крім цього останньо загострився її конфлікт з Іраком, її потужним сусідом, який має з нею різні порахунки. Знов же Совєтський Союз головний патрон Сирії має свої великі клопоти і не готовий інтервеніювати занадто активно на нових теренах. це й створює ту добру обстановку для Ізраїля, у випадку, коли б дійшло до серйознішого конфлікту.

ЯПОНСЬКИЙ УРЯД ПОГОДИВСЯ ДАТИ МОСКВІ дозвіл перетягнути ушкоджений совєтський підводний човен через японські територіяльні води. На човні тому минулого тижня вибух вогонь, який убив принаймні дев'ять моряків, а декількох ранив. Одночасно з тим вогонь знищив мотори і човен не був у силі порушуватися. З огляду на те, що човен мав атомовий погін, японці вимагали від Совєтського Союзу права проінспектувати його, чи немає проникання атомової енергії, щоб рибаки й пасажири корабельних японських ліній, які знайдуться в тих просторах, не зазнали пошкоджень. Одначе Москва не лише відмовилася дозволити інспекцію японцям, але також не хотіла дати запевнення, що атомова енергія не проникає з мотору. Японці рішуче настоювали на свому й Москва вже після того, як почала операцію відтягання човна, дала потвердження, що ніякої небезпеки немає. Одначе японські й американські літаки, які почали обсервацію совєтського підводного човна, продовжають її.

СВУ нагороджує золотими медалями Т.Шевченка австралійських спортсменів

В час контроверсійної полеміки австралійського суспільства та їх політиків, чи посилати спортсменів на Олімпійські Ігрища до Москви, чи ні, КУ СВУ в Австралії вислала певну кількість листів до спортових організацій та спортовців з вияснeнням дійсного положення речей з порадою тотального бойкоту Олімпіяди. Велика частина спортовців не поїхала до Москви, солідаризуючись з поглядами австралійського федерального уряду, патріотичної частини населення та інших держав, що збойкотували Москву.

Щоб відзначити високі патріотичні, гуманні та волелюбні потягнення спортовців, які не поїхали на Олімпійські Ігрища, КУ СВУ за вказівками Світової Ради СВУ почала нагороджувати цих спортовців золотими медалями Т.Шевченка. Перші медалі видано: Федеральній Раді Спортових Стрільців Австралії за відмову прийняти участь в Олімпіяді в Москві в знак протесту проти окупації Авганістану російськими мілітарними силами та потоптання людських і національних прав в СССР; Тресі Вікгем — світовій чемпіонці по плаванню — за її патріотизм і гуманітарні принципи і за відмову брати участь в Олімпіяді в Москві. Про цю нагороду і її протимосковське спрямування писала австралійська преса, особливо брізбенський „Сандей Сан".

За апробацією Світової Ради СВУ нагороджені золотими медалями Т. Шевченка також:

Д-р Збігнєв Бжезіньскі — голова Крайової Ради Безпеки ЗСА та найближчий дорадник президента Картера, за допомогу одержати свободу українським національно-політичним та релігійним в'язням концтаборів червоної Росії — В. Морозові та Ю.Вінсу;

Сер А.Кейс — президент Федеральної управи австралійських комбатантів, за національний патріотизм і позитивне ставлення до поневолених націй особливо України. Сер А.Кейс листом до голови КУ СВУ повідомив, що він зайнявся справою Юрія Шухевича, щоб допомогти його родичам в Австралії стягнути родину Шухевичів до Австралії;

Володимир Колесник — колишній диригент керівник Київської опери, за ініціятиву в організуванні Товариства Української Опери в Канаді та за розробку й постановку опери „Купала" Вахнянина;

Ганна Колесник — колишня солістка Київської опери, за її подиву гідне вміння нести українську пісню в душі і серця української еміграції, за наполегливу працю в допомозі українським політичним в'язням, особливо за ініціятиву мобілізації фонду „Діяти негайно" в Австралії, до якого вона внесла 1,500 долярів.

В.Буряк

Дипломовий речиталь УМІ Тані Шуст

У п'ятницю 25-го липня у залі The Philadelphia Art Alliance при 251 S. 18-th. St. відбувся дипломовий речиталь Тані Шуст, абсольвентки УМІ з визначною оцінкою.

Речиталь складався з творів різних композиторів: Баха-Таусіґа, Бетговена, Шопена, Ліста, Раффа, Ґлінки, Дебюссі і Ревуцького.

Програма була виконана з певною експесією і відповідним стилем. Молода піяністка володіє дуже доброю технікою фортепіянової гри, грає емоційно і в неї гарна кантилена.

Важливим є те, що вона повно відчуває і передає зміст виконуваних творів.

Загальне враження із виконуваних нею окремо кожного твору було дуже добре.

Найліпше були виконані: ліста „Консоляція" №й Де дур, Ревуцького „Пісня" оп. 17 №1 і дуже піяністичний Раффа „Мелодійний Етюд" оп.130 №2.

Публіка тепло вітала молоду піяністку і нагородила її оплесками і квітами. Бажаємо молодій піяністці дальшого розвитку на шляху її гарного мистецтва.

Молода піяністка Таня Шуст дістала музичну освіту у досвідченого професора і піяністки Наталії Котович, яка розвинула в манірі гри молодої піяністки різні гарні якості фортепіянової техніки і експресії.

проф. Болодимир Грудин

* * *

При цій нагоді подаємо вступне слово Юрія Оранського, директора УМІ, відділ у Філядельфії, на дипломовому речиталі Т. Шуст:

„Всім нам відомо, що досконалості в мистецтві нема межі, всі ми певно уявляємо собі, що вияви майстерності в мистецтві музики безсмертні. І ось на початку довгого-довгого шляху до майстерности молоді мистці роблять перший підсумок своєї праці — складають „дипломовий іспит", переступають чи не перший важливий поріг до свого дальшого майбуття.

Це роблять молоді артисти у тисячах музичних шкіл, розкиданих у часі і просторі, у цілому ряді століть та на всіх земних континентах. Це робиться і в Українському Музичному Інституті Америки та в його філядельфійському відділі.

Таня Шуст

Через деяку специфіку життя на чужині така імпреза УМІ, як дипломовий іспит чи дипломовий речиталь відносно рідкісна. Та саме через цю рідкісність збільшується її вартість.

Три головні чинники привели до успішного завершення музичних студій Тані Шуст та до її дипломового речиталю:

Перший чинник — батьки Тані, родинна атмосфера, а в ній музичні зацікавлення. Слід пригадати, що в певні роки активними членами філядельфійського хору, Товариства прихильників української музичної культури були Дарця Пушкар та Ігор Шуст. Більше того Дарця Шуст — це колишня учениця незабутньої пом'яті професора Романа Савицького.

Другий чинник — досвідчений, послідовний та заохочуючий до праці педагог, проф. Наталія Котович.

Третій чинник — це, так би мовити, сама іменинниця сьогоднішнього вечора, сама дипломантка Таня Шуст з її любов'ю до музики, до співу та необхідна самодисципліна, виховане почуття обов'язку.

Тому і цей речиталь такий успішний і тому висловлюю тут певно наше всіх спільне побажання: добре триматися молодій піяністці та не забувати нічого з того, що навчилася, і в майбутньому.

Н. Н.

Незабаром початок...

(Закінчення зі стор. 1)

національне виховання, різниці і схожості у виховних підходах до новацтва і юнацтва, психологічний розвиток молодої людини, організаційна побудова Пласту, ціль і ідеологія Пласту, та плянування і переведення зайнять для пластунів у юнацькому віці (11-18).

Успішне закінчення вишколу є передумовою до провадження пластової виховної праці з юнацтвом.

Програма інтенсивного 8-денного вишколу включала — крім гутірок і дискусій — спів, вогники і практичні зайняття. Завершенням курсу було писання тримісячного пляну праці для юнацького гуртка.

Учасники ВЮВ мали нагоду також відбути прогульку до Канадських Ніягара Фолс і до українського музею в тім же місті, де виставлені твори відомого українського мистця св. п. Василя Курилика. В музеї пластуни оглянули м.ін. Курилика „Страсти Христа" (серія 160 образів) і „Український піонер" (серія шість образів, вякій зображено еміґрацію і поселення українців в Канаді).

Під час прощальної ватри в суботу, 16-го серпня, учасники ВЮВ'80 у зворушливій точці подякували команді і булаві за переведення вишколу і за цікаві та корисні вісім днів.

Вишкіл офіційно закрито в неділю вранці роздачею посвідок і таборових відзначок.

Безмежна любов до українського мистецтва

„Безмежна любов до українського мистецтва — театрального і хорового — заставила нас обох і наших дітей змагатися за кращу долю України", — скромно підкреслює своє родинне життя вдова Емілія Слюсар, колишня визначна артистка театрів, солістка найкращих хорових виступів в Україні, в Німеччині, Венесуелі та в громаді міста Лос Анджелесу, Каліфорнія.

Св.п. Г.Слюсар у ролі кобзаря

Перші свої кожноденні кроки Слюсарі починали з міста Суми в Україні, де до Другої світової війни мистецьким керівником і диригентом був Петро Кондратенко-Панчук. По війні брали жваву участь у хорі Нестора Городовенка і в театрі Блавацького в Німеччині. 1950 року тяжкими трудами добилися виїзду до Венесуелі, де застали неорану українську ниву. Разом з о. митратом О.Довгалем, сотником Б. Герасименком, інж. Ю.Ясінським, С.Заполенком та іншими українськими патріотами — скитальцями розбудували церковне і світське життя. Постала УПЦерква, Союз Українок, Товариство Сприяння УНРаді, світський і церковний хор.

Довгі роки Емілія Слюсар була головою Союзу Українок, на свій кошт була делеґаткою на Світовому з'їзді СУ 1965 року в Ню Йорку. Сина Лева і дочку Лідію виховали в українському дусі, дали їм університетську науку. Син одружений з українкою Єлиною, професором університету, має гарний бизнес будівельних хмародерів у Венесуелі. Дочка Лідія вийшла заміж за бизнесмена Осипа Карп'яка, винахідника різних патентів. Він теж мовознавець і поліглот — знає сім різних мов, тепер веде бизнес в Норт Голлівуді, Каліфорнія. Слюсарам Господь послав прикладних онуків, вихованих в українському дусі: Єлину, Оксану, Анантолія і Любка.

В 1961 році Слюсарі прибули до Лос Анджелесу, тут відкрили собі крамницю з предметами українського мистецтва і від першого дня включилися в українське життя. Були членами Українського Культурного Осередку в Лос Анджелесі, прикладними членами хору УПЦеркви св. Андрія, а згодом і хору „Кобзар" з подивугідним диригентом Володимиром Божиком.

Панство Слюсарі були також учасниками театру режисера Бориса Ґрінвальдта — театру, який проіснував повних десять років у Лос Анджелесі.

Ось так приблизно крокували своє життя панство Слюсарі в любові до українського мистецтва — театрів і хорів. Та автор цих скромних рядків знає Слюсарів і їхніх дітей не тільки як заслужених мистців, але також й як жертвенних патріотів на різні цілі, бо вони не чекали, щоб їх просити про якусь пожертву і добродійство, а самі зголошувалися до одного чи другого збірщика, коли почули про якусь збірку.

Св.п. Григорій Слюсар народився в м. Ковелі на Волині. Помер Григорій Слюсар в суботу 7-го червня ц.р. на 80-му році життя. Похований на цвинтарі „Голлівуд Гілс". Величавих похоронів доверщив о.мит. Степан Галик-Голутяк, настоятель УПЦеркви св.Андрія, при співучасті хору „Кобзар".

На поминальному прийнятті 12-го червня крім о. С.Голутяка промовляли: М.Чумак, інж.Ю.Ясінський С.Заполенко і М.Новак, підкреслюючи однодушно гарні прикмети дорогого покійного. Зібрано також 510 долярів на Світовий Конґрес Вільних Українців. На пресовий фонд „Свободи" — 50 долярів від Емілії Слюсар.

Пожертви склали: по 25 дол. — Микола Новак, о.мит. Степан Галик-Голутяк, Микола Чумак, Юрій Ясінський і Майк Мазуркі; по 20 дол. — Дмитро Бенко, Сергій Заполенко, Анатолій Карп'як, Марія Плотнікова і Любко Карп'як; по 10 дол. — Марія Старовійт і Галина Ґанкевич; по 100 дол — проф. Лев Слюсарик, син, і зять Осип Карп'як; 15 дол. — д-р Ігор Шалаута, і 50 дол. Емілія Слюсар, вдова.

Гроші переслано до УККА в Ню Йорку, а пожертву на пресфонд доручено адміністрації „Свободи"

Микола П.Новак

Д-р Т.Антонович очолив осередок НТШ у Клівленді

Звичайні загальні збори Осередку НТШ відбулися 28-го червня 1980 року при участі 13-ох членів у домівці Пласту, в середній школі парафії св. Йосафата в Пармі. Збори відкрив заступник голови д-р Михайло Тимків у неприсутності голови інж. Григорія Бобкова, в той час недужого, подавши порядок нарад, який збори одноголосно прийняли. До президії вибрано д-ра Михайла Тимкова на предсідника і мгра Степана Воляника на секретаря.

Опісля збори вшанували хвилиною мовчанки померлих членів, ред. Івана Ставничого і проф. Михайла Ждана.

Звідомлення з діяльности Осередку НТШ склав мгр С.Воляник, який широко зреферував працю Управи у звітному періоді. Осередок успішно провів конференцію, присвячену покійному проф. Мих. Жданові, на якій з доповідями виступили: проф. Юра Яремкевич, який говорив про „Життьовий шлях проф Михайла Ждана", і проф. д-р Любомир Винар, який доповідав про „Наукову діяльність проф. Михайла Ждана". Управа Осередку НТШ також відбула інформативну конференцію з молодими докторантами Клівленду і околиці, на якій з'ясовано цілі і завдання НТШ та заохочувано присутніх включитися у наукову працю в системі НТШ, тим більше тепер, коли в Україні проводиться посилена русифікація і фальшується українську науку. Управа Осередку втримувала постійний зв'язок із головною Управою НТШ у Ню Йорку і зі своїми членами, при різних нагодах репрезентувала Осередок НТШ у нашій громаді, а також відбуто дві конференсії з головою Централі д-ром Ярославом Падохом, коли він перебував на терені Клівленду. Звіт доповнив заступник голови д-р М.Тимків. Д-р Степан Стецура звітував про фінанси Осередку, подаючи точні позиції впливів і витрат і кінцеве сальдо в сумі 152,60 долярів.

Звіт контрольної комісії склав д-р Микола Грушкевич, підкреслюючи, що впливи і витрати в касі мають точну документацію і належно упорядковані, Контрольна комісія переглянула також діяльність секретаря. Він поставив внесення схвалити діяльність Управи.

Після запитів і дискусій, в якій забирали голос всі присутні, поставлений внесок контрольної комісії одноголосно схвалено. На внесення голови номінаційної комісії д-р Михайла Тимкова одноголосно вибрано нову Управу Осередку НТШ у такому дкладі: д-р Тарас Антонович — голова, д-р Володимир Базарко — заступник голови, інж. Олег Мороз — секретар, д-р Володимир Боднар — скарбник, інж. Антон Рощаховський — організаційний референт, д-р Михайло Грушкевич — член. Контрольна комісія: проф. д-р Михайло Пап, інж. Іван Фур і д-р Степан Стецура.

Відтак дальший провід зборами перебрав новообраний голова д-р Тарас Антонович. Він подякував за довір'я, з'ясував свій погляд на дальшу працю Осередку та вказав на незгідність правильника праці Осередку з відповідними параграфами статуту

У дискусії, в якій забирали голос всі присутні, рішено, що нововибрана Управа на своєму засіданню виготує докладний плян праці на час своєї трирічної каденції і його предкладе на ширших сходинах членів для обговорення і схвалення. Збори закрив голова д-р Тарас Антонович закликом, щоб члени активізувалися у праці Осередку НТШ.

І.Ф.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

БАЙОН, Н. Дж. Відділ ч. 281, Т-во ім. Т. Шевченка: Повідомляю, що членські вкладки буду збирати КОЖНОГО ДРУГОГО ВІВТІРКА МІСЯЦЯ, між годинами 7 та 9 веч. у приміщенні УНДому. Прошу членів вплачувати в тому часі свої вкладки, або пересилати їх поштою на мою адресу: Myron Siryj, 24 E. 34th St., Bayonne, N.J. 07002. Tel.: 437-2725. — М. Сірий, секр.